

so malenkosti, na katere se ne oziramo, ki pa tudi mnogo pripomorejo k bednemu stanju v kmetijstvu. Majhen vzrok ima pogosto velik učinek, spomnimo se le na iskrico pri požaru — in mnogo zla ima v nas samih svoj izvor.

Mnogo je kmetovalcev, ki se jim zdi smešno, računati z malenkostmi. In tako izdajo dan na dan nekaj krajcarjev za reči, ki so pravzaprav nepotrebne, ki izvirajo le iz razvade.

Toda iz peska so gore, in krona je iz vinarjev. Vsako leto gre na ta način po vodi lepa svotica, ki bi morda zadostovala za davke. Oj, ko bi pač kmetovalec pri vsakem izdatku vzel v roke svinčnik in papir! Potem šele bi se jim odprle oči in v prihodnje bi na vsak krajcar gledali drugače, nego doslej.

So kmetje, ki nikoli prav ne vedo, kako stoji z njihovim gospodarstvom, koliko je vredno premoženje, ker nikoli ne poznajo svojih prejemkov in izdatkov. Da to ne more obroditi dobrega sadu, je jasno.

Drugi zopet si škodujejo s tem, da gospodarijo ravno tako, kakor so gospodarili njihovi očetje. Za pravo in dobro imajo edino le to, kar so se naučili od očeta in so slepi in gluhi za vsako novost, in naj bi bila njena vrednost še tako očividna. Nosijo pač „kitajski cof“, ki je ravno tako škodljiv, kakor neumen. Dajte si vender, mali kmetovalci, dopovedati, da boste imeli uspeh do svojega truda le tedaj, če gospodarite primerno sedanjemu času. Zato bi se moral kmetovalec seznaniti z vsemi praktičnimi novostmi nove dobe, zato, da ne zaostane. To se pa more zgoditi le s tem, ako pridno prebira kmetijske knjige in časopise. Potreba po berilu je pri nas še veliko premalo razvita; koliko se na pr. čita po mestih! Tam gre obrtnik po cesti in bere časopis, voznik sedi na vozu in bere, pri nas pa mnogo mladeničev in deklic po dovršeni šoli ne prime več knjige v roko, da slednjič pozabi še črke.

Da je duševno obzorje takih ljudij potem skrajno omejeno, ni čudno, in ti se potem iz nerazumljivih vzrokov ujedajo in sršijo proti vsaki višji omiki. Ti ljudje se drže pregovora: „Najbolj neumni kmet ima najdebelejši krompir“ in se imajo vedno za neumne kmete, ki jim ljubi Bog dá pač debel krompir, ne nalaga jim pa dolžnosti, da bi razširjali s pridnim čitanjem svoje znanje.

Druga rak-rana, ki gloda na krepkem deblu kmetijstva, je naša needinost in prepirljivost, ki jo tolikokrat srečavamo v vaši v najodurnejših oblikah. Zavaljo malenkosti se pogosto vname prepir, v veselje vseh onih, ki zajedajo kakor trtna uš naš mozeg in ki si še prizadevajo podpihovati needinost v vasi. Često vaščani ne poznajo sloge, če prav slišijo toliko svarilnih opominov. „Kmetje, bodite jedini“, se glasi od vseh strani. Bodimo spravljivi, varujmo se nesrečne zavisti in pomnimo: „Sloga jači, nesloga tlači“!

Zelo moramo tudi obžalovati, da je naš vsega spoštovanja vredni kmetijski stan politično še tako nezrel. Dočim se drugi stanovi neumorno in deloma v jasnem prepričanju udeležujejo političnih bojov, se večina našega kmetijskega prebivalstva meni bore malo zato, kaj se gogi po svetu.

Zato tudi naša gospodarska organizacija tako počasi napreduje, ker ljudje nič ne beró in so o svojih pravicah tako malo poučeni, kkor dete.

Kmetovalec, kakoršen bi moral biti, naj bode vzor pridnosti, varčnosti in skromnosti. On je prijatelj vsakega resničnega napredka, tak mož bode vedno toplo zagovarjal večjo strokovno izobrazbo kmetijske mladeži. Umni poljedelec je mož, vreden vsega spoštovanja.

Kmetijske raznoterosti.

Važnost umetnih gnojil. Umetna gnojila postajajo za nas čim dalje bolj važna, in sicer iz mnogih vzrokov, na katere hočem tukaj opozoriti naše gospodarje. 1. S pomočjo umetnih gnojil moramo izdatno izboljšati dosedanje pridelke in povečati na ta način letne dohodke. Posebno važna so za nas v tem oziru gnojila za izboljšanje travnikov in deteljišč, pa tudi za povečanje drugih pridelkov. 2. Z njimi moremo zane-marjeno in oslajeno zemljo še najhitreje pripraviti do primerne rodovitnosti. 3. Z umetnimi gnojili postanejo novišča (novine) bolj rodovitna. 4. Slabotna strn se najhitreje popravi in čudovito okrepeča s porabo pripravnih umetnih gnojil, če nam v to primankuje gnojnice. Posebno važen je v tem oziru čilski soliter. 5. S pomočjo umetnih gnojil je veliko lažje kolobariti na njivah. Če podpiramo rast z umetnimi gnojili, tedaj pridelujemo in vrstimo rastline tako, kakor nam najbolj kaže. V takem slučaju lahko premenimo kolobar od leta do leta, ne da bi se bilo bati slabih uspehov. 6. Za visoke lege imajo umetna gnojila še to veliko prednost, da nam ne prizadevajo velikih stroškov za vožnjo. Na strmo ležeče travnike, košenice itd., ne moremo spraviti hlevskega gnoja brez velikih stroškov. Umetna gnojila pa lahko nanosimo tja v vrečah.

Poučni in zabavni del.

Vitez za kolovratom.

Novela 15 veka.

Ruski spisal D. S. Merežkovski. — Prevel Krutogorski.

(Dalje).

Nekega poletnega večera, kar se često dogaja v društvu, kjer je mnogo dičnih dam in kavalirjev, prišla je govorica na ljubezen. Jedni, zlasti priletni ljudje, izkušeni v licemerstvu in spletkah, so poveljevali ljubav nebeško, platonično. Drugi, mlajši nedolžnejši so se šalili z nadnaravno ljubeznijo, skušajoč se pokazati bolj izkušene in zlobne, nego so bili v resnici. In, kakor se navadno vselej primeri pri sličnih pomenkih, našel se je sredi govornikov jeden naj-upornejši in najzlobnejši sovražnik nežnega spola, kateri opravičivši se pred kraljico in priznavši, da je jedino ona v tem oziru — častna izjema, je dal